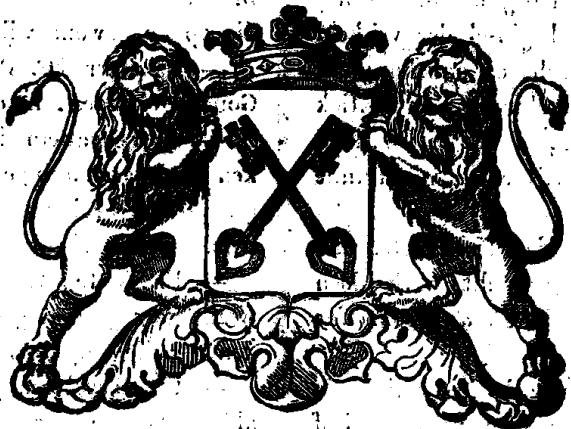

LEYDSCH

COURANT.

De Courant wordt Maandag, Woensdag en Vrijdag uitgegeven. Die van Maandag komt uit Zaterdag Avond.

VRIJDAG, 3 FEBRUARIJ.

De Prijs der Courant is f 18 in het jaar; de afzonderlijke nummers worden tegen 10 Centen afgegeven.

BINNENLANDSCHE BERIGTEN.

LEYDEN, 2 Februarij.

Bij besluit van den 31sten Januarij jl., heeft Z. M. benoemd tot Rector Magnificus aan de Hoogeschool alhier voor het Academiejaar 1854/55, den Hoogleraar F. W. Krieger.

Op aanstaanden Woensdag den 3^{den} Februarij den Dies Natalis der Hoogeschool, zal de afredende Rector Magnificus Th. W. J. Juyneboff, zijne betrekking nederleggen met het houden eener plechtige redevoering in het Groot Auditorium en het Rectoraat overdragen aan den Hoogleraar F. W. Krieger.

Gisteren is alhier de 40ste verjaardag van H. K. H. Prinses Frederik der Nederlanden onder anderen met het houden eener groote parade gevierd.

Li. Dingsdag hield de Leydsche Afdeeling der Nederl. Vereeniging tot afschaffing van sterken drank eene openbare vergadering, waarin als spreker optrad de Wel-Erwd. Zeker Gt. Heer Adama van Schellema, Predikant te Amsterdam, en eene hoogstbelangrijke levensschets voordrag van John Gough, die in 1817 in Engeland geboren, op 12-jarigen leeftijd door zijne behoeftige ouders aan een gezin, dat naar Amerika vertrok, werd medegegeven, hoe hij eerst voorspoed had en op 21-jarigen leeftijd, zijne overgeblevene moeder en zuster liet overkomen, hoe hij later zich aan den drank overgaf, doch na zes jaren dien geheel vaarwel zeide, zich aan de afschaffing aansloot en als krachtig en welsprekend redenaar en voorstander bij haar met zoo veel lof en roem optrad, dat zijn naam in Amerika en Engeland alom bekend is. Spreker beschouwde dien man:

- I. Als toonbeeld, hoe overmatig de heerscheppij des dranks worden kan.
- II. Hoe onmachtig zij blijkt, als zij maar op de rechte wijze wordt aangetast.
- III. Hoe heugelijk het is uit hare banden verlost te zijn of die nooit gekend te hebben.

Met belangstellende aandacht hoorde het talrijk opgekomen publiek deze boeiende voorlezing aan. Groote toejuiching viel haar ten deel en het kan wel niet anders of zij moet van wege de natuurlijke en eenvoudige voorstelling der waarheid, bij velen eenen gunstigen en zoo wij hopen blijvenden indruk hebben achtergelaten.

Het getal opgenomen in het werkhuis, in de laatste twee dagen, is geweest als volgt:

1 Februarij	701	volwassenen,	306	kinderen,	te zamen	1007.
2	656	»	292	»	»	948.

Beregisteren heeft de Officier bij de Arr. Ragtbank te Amsterdam, Mr. G. H. B. Root, conclusie genomen in de zaak der stad Leyden tegen den Staat, over den eigendom van het Haarlemmermeer. Wij laten hiervan een kort overzicht volgen.

Spreker zal na de voordragt der Advocaten slechts hier en daar een nieuw argument kunnen aanvoeren tot versterking eener regt van den Staat. Tot dat resultaat is het O. M. gekomen, niet omdat het ambtenaar is van den Staat, maar omdat het, naar zijn geweten, het regt aan de zijde van den gedaagde vinden. Hij zou niet op welke feiten tot deze procedure aanleiding gaven. Hij herdenkt daarbij, dat in een bod van den Staat van f 15,000 voor het gebied, door Leyden bezwaar was gemaakt.

Het advies van Mr. Wintgens, D. Donker Cortius en F. C. Donker Cortius was ten gunste der stad. Daarop volgde een advies voor de stad van de HH. Mrs. B. van der Meulen, J. van der Meulen en B. van der Meulen. Met dit laatste advies vereenigde zich volkomen de Landsadvocaat, wien de rechtszaak door den Staat werd voorgelaten. Ten slotte wees de stad op 12 April 1851 het aanbod van de hand. Verder onderzoekt spreker I. Wat houden de titels in tot staving van den eisch? II. Welke bewijskracht is er gelegen in Leydens bezit als eigenaresse?

Ad I. Komt eerst, dat de titels en verwante acten. Hier komt al dadelijk de acte van 1433 in aanmerking, welke de Officier van Justitie zaakleest. Deze begint in de eerste plaats met 1583, hij welke acte de canon is afgekocht. Daar echter partijen het eens zijn, dat Leyden in 1583 niet meer kreeg dan het in 1433 in erfpacht had, zoo is hier de vraag alleen deze, wat had Leyden in 1433? Had de stad toen bloot vischrecht, of had zij ook den bodem. Ziet daar, wat te onderzoeken valt. Spr. beschouwt, ten onbederf van hetgeen in 1433 is gebeurd, vooreerst de verwante acten, en vooral de acte van 24 Maart 1396, waarbij verpacht zijn de vischrechten van het meer, (de acte van Frank Poes) en ziet in vischrechten en groen geen grondeigendom.

II. Thans het tweede punt: de daden van eigendom, door Leyden verricht, en de erkenning van den Staat. Is het, zegt Spr. twijfelachtig of Leyden vroeger zaak of regt had, dan moet een nader onderzoek ook van het tweede punt plaats hebben, en hieromtrent komt Spr. tot de slotsom, dat in vier eeuwen slechts enkele daden van eigendom door Leyden zijn gepleegd, die de Staat niet heeft erkend, en concludeert diensvolgens dat der eiseheres hare ingestelde vordering, op grond van art. 1902 B. W. en 56 B. R., zal worden ontegen met veroordeeling in de kosten.

Spr. roert voorts nog de volgende vragen aan, door den Staat opgeworpen, te weten:

- a. Zoo Leyden regt heeft, heeft zij dan regt op de geheele uitgestrektheid?
- b. Kon de stad het door haar gevorderde vragen, zoo als thans geschiedt, kost- en schadeloos enz.

Spr. zal die punten behandelen door eenige opmerkingen.

Aanwas komt, volgens het O. M. hier niet te pas, daar bij meeren en poelen accres geheel uitgesloten was.

Eene andere aanmerking is deze. De Regter kan hem, die te veel vraagt, het mindere hem toekomende geven, het overige weigeren. In oaze kan hij dit echter niet doen, omdat de regter niet weten kan, wat Leyden dan wel toekomt. Het O. M. meent dat de eisch van Leyden terug moet tot de grenzen van Frank Poes, of althans tot die van Floris kinderen van Alkemade, tot geene andere, tot geene grootere.

Wat betreft de ontegenings-quaestie, ook dan wanneer er eene onregelmatige daad zou zijn geschied (des neen), heeft Leyden nog geen regt op schadevergoeding. Waarom? Omdat het nog niet blijkt, dat er schade is geleden, daar men voor dat water, dat Leyden dan zoude toekomen, haar land zoude gegeven hebben. — Op den 14^{den} Maart zal de Ragtbank vonnis wijzen.

Onder den algemeenen titel van Anthropologisch onderzoek heeft onze beroemde Hoogleraar Pruis v. A. Hoever, een werk uitgegeven in 4 deelen bij den Boekhandelaar E. J. Brill, waarvan het vierde deel op het einde des vorigen jaars in 't licht verscheen. In het eerste handelt de Schrijver over de studie der Pathologische Anthropologie, in het tweede over die der Historische, in het derde over die der Klinische en in het vierde over de studie der Christelijke Anthropologie of kennis van den mensch.

Wij gaan hier het eerste, tweede en derde voorbij, dat hoofdzakelijk voor geneeskundigen bestemd is, hoeveel er ook hier en daar voor anderen veel lezenswaardigs in wordt gevonden, en menig vreemdeling in de geneeskunde het gansche werk zeker tot zijn nut en genoegen lezen zal, om thans het publiek met het vierde stuk, dat ook afzonderlijk verkrijgbaar is, in kennis te brengen en zoo wij vertrouwen, bij menig een de begeerte naar dit werk op te wekken.

Uit het in Maart 1850 geschreven voorbericht van het eerste deel geven wij hier, om het standpunt te leeren kennen, waarvan de Schrijver uitgaat, het volgende:

Als men een nieuw tijdperk intreedt, een tijdperk vooral van revolutie en ommekeer, gelijk wij beleven, dan is het, om noch lijdelijk in de stroom medegevoerd, noch in magteloozen kamp overweldigd te worden, om het uiterst belang, de beginselen van 't geen gebeurt te kennen en de strekking van die beginselen na te vorschen, in één woord: zijn tijd te begrijpen. Dat dit kennen en na vorschen en begrijpen niet zo onmogelijk is, als men zich wel verbeeldt, blijkt uit het gedrag zelf der revoluties van ons eeuw. Men zou vroeger, den ander laat, zien afzeden, als zijden zij den zoo had ik het niet geteekend. Lotussen, huren, planten, niet lotig en de revolutie veranderde met logische gestrengheid haren gang, tot dat zij in het haren loop geweldadig, doch slechts tijdelijk gestuit of met het hettende in zekere eindwigt gekomen is. Dit nieuwe staat heeft alveder elementen van nieuwe veranderingen, die alleen nu en dan door onverschilligen van schijnbare rust en kalmte worden afgevoerd. Ook in de studies van letteren en wetenschappen liggen beginselen van revolutie. Wat zou toch wel de oorsprong zijn van beginselen, die zulk een reuzenkracht en zulk een levendigheid hebben? Heerscherschimmen zijn het niet, als meningen ze wel eens roepen, hoe zonden die zoo magtig en zoo duurzaam kunnen zijn! Diep liggen zij in het menschelijk gemeed verborgen, en hun logische voortgang en ontwikkeling is het bewijs, dat zij in 't verstand opgenomen en geworteld, vandaar dan wil heerschen en tot handelen aanzetten. Onder die beginselen is er één, dat magtig is meer dan eenig ander, om groote

De hoop die ik bij de slachting uwer laatstverrige zitting heb te kennen
gegeven, dat het Russisch-Turkys en Rusland opgeroepen geslacht spoedig zou
wordt verrellend, is te lede gesteld: ik betreur het, maarb zal's te moete

voegen dat beide Mogendheden sedert dat tijdstip, met elkander in oorlog zijn geraakt.

»Doch ik ben met de hartelijke medewerking van den Keizer der Franschen werkzaam gebleven in het belang des vredes; en hoewel de pogingen mijns gouvernement en mijner bondgenooten tot nog toe vruchteloos gebleven zijn, zij niet gestaakt, en ik zal niet ophouden voor dat doel werkzaam te blijven.

»Daar echter de voortdurend van den oorlog tusschen Rusland en Turkye groote afbreuk kan doen aan de belangen van mijn land en van Europa, acht ik het noodzakelijk onze strijdkrachten te land en ter zee te versterken, ten einde aan de vertoogen van mijn gouvernement meer nadruk bij te zetten en op meer werkdadige wijze bij te dragen tot het herstel des vredes.

Verder zeide onder anderen H. M. nog:

»Op Mijnen last zijn aan de Hoogescholen van Oxford en Cambridge mededeelingen gedaan, met betrekking tot verbeteringen, die voor deze instellingen wenschelijk mochten voorkomen. Deze mededeelingen zullen ter uwer kennis worden gebracht, en maatregelen zullen aan uwe overweging onderworpen worden, ten einde die verbeteringen tot stand te brengen.

»Er zullen u worden aangeboden wetsontwerpen, strekkende om de kenmerking van testamentaire en huwelijks-quaestien van de geestelijke naar de burgerlijke hoven over te brengen.

In de beide Huizen zijn bereids de adressen in antwoord op de Troonrede, en wel zonder amendementen, aangenomen.

— De meening dat Prins Albert, de Gemaal van de Koningin, zich op inconstitutionele wijze en met anti-nationale bedoelingen zou gemengd hebben in het bestier van de openbare en bepaaldelijk van de buitenlandsche aangelegenheden, is hier te lande, vooral ook onder de lagere volksklassen, zoo algemeen verspreid, dat de Times en andere het Bewind togedane bladen gedurig artikelen tot bestrijding dier meening behelzen, waarin hoofdzakelijk wordt aangevoerd, dat de beschuldiging door geen enkel afdoend en stellig feit gestaaid en betwaaarlijk overeen te brengen is met het goede hetwelk elk van den Prins weet; het wordt als een ergerlijk blijk van de wuftheid der publieke opinie voorgesteld, dat onbewezen geruchten en vermoedens genoegezaamt zijn om eenen man, dien men nog onlangs besloot een standbeeld op kosten des publieks op te rigten, van zijne welverdiende populariteit te berooven.

De Londensche Morning Advertiser, een radicaal gezind dagblad, had een artikel gepubliceerd, waarin gezegd werd, dat men bewijzen voor hetgeen aan Prins Albert werd te laste gelegd, zou kunnen vinden in brieven, die tusschen hem en Lord Westmoreland, den Gezant te Wenen, gewisseld waren betrekkelijk het Oostersche vraagstuk. Thans leest men in de Londensche bladen eenen brief van dien Gezant, van den 22sten, waarin hij verklaart, geen brieven van den Prins ooit te hebben ontvangen, die een woord betrekkelijk politieke aangelegenheden of betrekkelijk staatslieden inhield.

Daar op aanhouden van R. K. Parlementsleden de Minister van Binnenlandse Zaken besloten heeft in 's lands gevangenissen, ten behoeve der R. K. straffelingen, R. K. kapelaars aan te stellen en te bezoldigen, zoo is in de vorige week te Manchester in eene vrij talrijke openbare meeting, onder leiding van 4 geestelijken, behoorende tot de Anglicaansche, de Presbyteriaansche en de Wesleyaansche kerk, eenparig besloten te protesteren tegen dat besluit, als zijnde »in elk opzicht onbillijk, onstaatkundig en goddeloos.

— Zaterdag is het ijzeren stoomschip Petsel geheel uitgebrand, hetgeen eene schade veroorzaakt van 12,000 £.

— In de afgelopen week is alhier van buiten 's lands niet minder dan voor 950,000 £ specie, bijna alleen goud, ingevoerd, terwijl de uitvoer van specie 45,000 £ beliep.

FRANKRIJK.

PARIS, 31 Januarij.

Het officieel blad der Fransche Regering, de Moniteur van den 30sten Januarij jl., behelst de volgende mededeeling:

De Keizer heeft aan den Generaal Baron Fagel het Grootkruis zijner Keizerlijke Orde van het Legioen van Eer verleend.

De Generaal Baron Fagel keert terug tot het ambtelooze leven, na 42 jaren alhier verblijf gehouden te hebben als buitengewoon Gezant en gevolmachtigd Minister van het Koninkrijk der Nederlanden. Het bewijs van hoogachting hetwelk hij van Zijne Keizerlijke Majesteit ontvangt, zal voor hem in zijne rust eene roemrijke herinnering zijn van de diensten die hij bewezen heeft door met zijn regtschapen karakter bij te dragen tot het onderhouden der meest vriendschappelijke betrekking tusschen Frankrijk en de Nederlanden.

Professor A. Blanqui, bekend als staathuishoudkundige, lid van het Parlement van Frankrijk, is alhier na langdurige ziekte overleden.

Het stedelijk bestuur van Marseille heeft aangekondigd, dat er eene groote hoeveelheid pekelyeesch uit Australië was aangevoerd tegen 80 centimes het Net. Het zou een gezond en krachtig voedsel voor de bevolking opleveren.

— Den 30sten is in het stadje Fovara, in de Spaansche provincie Andalusie door eene aanheving een groot aantal huizen ingestort en zijn 34 personen onder de puinhoopen bebolven.

SARDINIE.

TURYN, 27 Januarij.

De Bisschoppen van Gargas, Genoa en Vercelli hebben een aan den Koning gericht adres openbaar gemaakt, waarin zij tegen de beschuldiging van vandschap tegen de constitutionele regering optrekken. Tevens protesteren zij tegen eene aanspraak die de Minister van Justitie en Eeredienst dezer da-

gen registreeks en zonder hante tusschenkomst, aan de Pastoors, garij heeft, en welke ten aanzien van zakere kerkelijke inkomsten beschikkingen maakt die volgens het gevoelen der adressanten strijdig zijn met bestaande verdragsbepalingen en Pauselijke verordeningen.

Men weet nog niet in hoe ver de Regering op dit protest acht zal slaan. Overigens wordt de gesteldheid der Regering die even veel overleg als kloekmoedigheid vereischt, vrij wat benoedlijkt. Een harer grootste bezwaren is de staat der finantien. Er is een tekort van twintig millioen fr. Zeer waarschijnlijk zal men de bijjetten der Bank voor wettelijk en onwisselbaar betaalmiddel verklaren, zullende de Bank alsdan de schalkist met hare bijjetten te hulp komen. Geen ander middel is er meer tot vermijding eener gedwongen geldleening, die op dit tijdstip zeer gevaarlijk zou zijn.

Men verzekert dat aan het Ministerie van Oorlog, met het oog op de mogelijke gevolgen eener storing van den algemeenen vrede, alle noodige beschikkingen gemaakt zijn om ons leger tot de grenzen van Tessin vooruit te brengen, ter zelfder tijd dat Frankrijk observatiecorpsen zou plaatsen nabij onze grenzen.

ITALIE.

ROME, 20 Januarij.

Gisteren is hier in de St. Pieterkerk het kolossale standbeeld van den vorigen Paus Gregorius XVI in wit marmer opgericht, waarvan de kosten worden gedragen door de Kardinalen, die door dien Paus tot die waardigheid zijn verheven.

— In onderscheidene legatien heerscht een vreeselijk gebrek. De werkzaamheden aan de wegen en kanalen, welke het bewind had verordend, waren onvoldoende om al de behoeftigen werk te verschaffen. Te Ferrara had een oproer van vrouwen plaats gehad na het vertrek der Oostenrijksche troepen.

TURKYE.

KONSTANTINOPEL, 19 Januarij.

Van de ontmoeting met de Engelsche en Fransche vloeten, die volgens een gerucht in de Zwarte zee nabij Battoen op de Aziatische kust zou voorgevallen zijn, is hier niets bekend. De Russische vloot lag den 11den Januarij te Sebastopol, maar is den volgenden dag uitgelopen in de rigting van Battoen, en heeft aan den ingang der zee van Azof post gevat. De vereenigde vloot lag nog te Sinope. Er werden weder Turksche stoombooten geladen, om onder bedekking van Fransche en Engelsche oorlogsschepen voorraad en versterking aan het Turksche leger in Azië toe te voeren.

— Er zijn hier weer 6000 man Egyptische hulptroepen aangekomen.

— De buitenlandsche officieren, die tot de Turksche krijgsmacht worden toegelaten, worden meestal naar Azië gezonden; in het Turksche leger aan den Donau, hetwelk minstens 150,000 man sterk is, zouden wellicht geen 50 buitenlandsche officieren te vinden zijn. Blijkbaar wil de Porte het verwerp afwerpen dat zij de revolutiemakers van alle landen in haar leger opneemt. — De uitkomst van het bezoek eener Britsche oorlogsschepen te Sebastopol is de overtuiging van allen die zich aan boord bevonden, dat die haven door landbatterijen en oorlogsschepen zoo wel beveiligd wordt, dat zij door een aanval van de zeezijde en zonder landingstroepen nimmer kan worden ingenomen.

— Volgens telegrafische berichten uit Wenen van den 30sten Januarij, was de Russische Opperbevelhebber in de Donau-Vorstendommen, Prins Gortschakoff, door den Keizer van Rusland van zijnen post ontfet en had bevel bekomen, zich naar zijne goederen te begeven. In zijne plaats was benoemd de Generaal Schilder, die den 28sten over Pesth naar zijne bestemming is gereisd.

Volgens diezelfde berichten was het doel der zending van Graaf Olszoff, om van de Oostenrijksche Regering een verlof te erlangen tot het mogelijk trekken van een Russisch corps door Hongarije. Die Staatsman is den 28sten naar Berlijn vertrokken.

ZWEDEN.

Ten aanzien van den aanleg van spoorwegen hebben onderscheiden leden van het Huis der Ridderschap verklaard, het daarvoor te houden, dat dergelijke inrigtingen voor Zweden niet dienstig waren, waarmede de groote meerderheid heeft ingestemd. Een gewezen Minister, de Heer v. Hartmansdorf, heeft de spoorwegen voorgesteld als middelen, die zeer geschikt waren, om het ontstaan van onlusten en het doorbreken van omwentelingen te beletten, en heeft de voorstanders der spoorwegen vergeleken bij de Thojanen, die jaichende het paard binnenhaalden, hetwelk hunne vijanden in zich haalden. »Zoolang ik leef, zeide hij, wil ik niets van spoorwegen hooren.

VEREENIGDE STATEN.

Er is een verdrag met Mexico gesloten, waarbij eene uitbreiding der grens streek, ook het bekende Mesquitala bevattende en op een grootte van 40 millioen akkers geschat, door Mexico aan de Vereenigde Staten zou worden afgestaan tegen betaling eener som van 20,000,000 dollars.

— Het Huis der Volkvertegenwoordigers te Washington heeft aan den Kapitein Ingraham, die eenigen tijd geleden een Hongaarsch uitgewandte, Koszta, te Smyrna, welke door den Oostenrijkschen Consul in Neuchâtel was genomen, op vrij gewone wijze aan diens magt had ontfet, en welke handelwijze door het Oostenrijksche Kabinet als eene schending van het volkenrecht was beschouwd, doch door het Bewind van den President Pierce openlijk goedgekeurd, een erepenning wegens zijn gedrag te Smyrna toegekend.

CHINA.

HONG-KONG, 11 December.

Alhier is bekend geworden dat het Engelsche brikschip Fortuna, van Amoy naar Foo Choo bestemd, door zeeroovers is aangevallen en geplunderd, doch aan het scheepsvolk geen letsel is toegebracht.

